

Córka zamordowała matkę -- łopata

Rok XIII. Nr. 199

SOSNOWIEC, piątek 22 lipca 1938 roku.

Cena numeru 10 groszy

GENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘB

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.-

Biblioteka KRAKÓW
Jagiellońska
św. Anny 12
adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. 1-a
92

ODDZIAŁY:

K I E L C E. Wesola 7 tel. 13-78; B E D Z I N. Sączewskiego Nr. 29; D A B R O W A. Sobieskiego 7 i K. 92
Jadwigi (róg Narutowicza); Z A W I E R C I E. ul. 3-go Maja 5. tel. 97; C Z E L A D Z. Bytomska 31; G R O D Z I E C. ul. Legionów tel. 1-19-66.

Nowe niepowodzenie Henleina

Nieudała akcja strajkowa w Sudetach

Oczekiwanie na interwencję Rzeszy

PRAGA 27. 7. Zapowiadany przez Henleina strajk generalny nie udał się. Wieści o zamierzonych zajęciach krążyły już od dawna i kolportowane były szczególnie wśród robotników na terenie Sudetów. Zorganizowano w poszczególnych fabrykach masówki, na których robotnicy w większości wypowiedzieli się przeciwko strajkowi. Agitatorzy henleinowscy byli w mniejszości i zostali przegłosowani.

W tej sytuacji Henlein zmaszony był ogłosić, jakoby wiadomość o strajku była od początku nieprawdziwa. Sytuacja była bardzo napięta. Czekano na interwencję wojskową Rzeszy. Zwolennicy Henleina przekraczali ostatnio masowo granicę. Byli to bowiem karze, którzy mieli w Niemczech dostać ekwipunek wojskowy i wkroczyć do Czechosłowacji razem z oddziałami wojskowymi.

Polacy

u premiera Hodży

PRAGA 21. 7. Premier Hodža przyjął dzisiaj przed południem komitet porozumiewawczy polskich ugrupowań politycznych w Czechosłowacji, składający się z 4 członków, a mianowicie: posła Wolfa (Katolicka partia ludowa), pastora Bergera, (protestanci polscy) oraz profesora Badurę i

znawcy i smakosze

piją tylko znakomite **PIWA**

browarów **TYCHY**

Rok założenia 1629

Delegaci polscy poinformowani za Goetzego (Polscy Socjaliści).

stali o pracach ustawodawczych oraz o treści statutu narodowościow. ustawy językowej, oraz ustawy o reformie administracji. O ile chodzi o tę

ostatnią ustawę zaznajomiono delegację polską tylko z pierwszą częścią tej ustawy, dotyczącej autonomii kraju. Nad drugą i trzecią częścią, dotyczącą samorządu okręgów i gmin toczą się jeszcze odnośne prace.

Dalsze uroczystości w Paryżu

Brytyjska para królewska

w operze i na przyjęciu w Wersalu

PARYŻ 21. 7. Wczorajszy wieczór galowy w Operze zgromadził całą elitę towarzystwa francuskiego i kolonii brytyjskiej. Na sali było ponad 2000 osób, re-

Przez nadzwyczajne wzmocnienie oddziałów wojskowych Anglia stara się stłumić ciągle akty terrorku w Pale-

stynie.
Na zdjęciu — angielski karabin maszynowy z obsługą na stanowisku.

Polska wyprawa na Spitsbergen

WARSZAWA, 21. 7. Polska ekspedycja glaciologiczna osiągnęła cel swej podróży, lądując w punkcie z góry obranym, mianowicie na równinie Kaffe Oyra, na zachodnim pobrzeżu Spitsbergenu, pomiędzy fiordem Lodowym (Ice Fiord) a zatoką Królewską (Kings Bay).

Pierwsze dni upłynęły na zorganizowaniu ekspedycji a ostatnio przystąpiono do prac przewidzianych w programie.

prezentujących parlament, korpus dyplomatyczny, akademie, magistrature, armie, prasę itd.

Z chwili przybycia pary królewskiej wszyscy powstałi witając króla i królową oklaskami. Królowa Elżbieta wystąpiła we wspianalej toalecie z białego jedwabiu, wzorem której była toaleta, jaką miała na sobie królowa Wiktoria w roku 1855, w czasie swej wizyty we Francji.

Królowa z uśmiechem kłaniała się, dziękując za ewacje. Na ciemnych jej włosach błysnęły pięknymi ogniami „Koh-I-Noor”, najwspanialszy i największy brylant świata, ongiś należący do Wielkiego Mongola. Istną rzekę diamentów stanowiła kolia królowej. Na białej toalecie odebrała się jaskrawo wielka wstęga legii honorowej, którą również przepasany był i król Jerzy.

Król ubrany był w szkarłatny mundur ze złotymi naramiennikami feldmarszałka.

DEFILADA.

PARYŻ 21. 7. Król Jerzy VI i prezydent Lebrun przybyli dziś o godz. 10, witani 101 wyszłymi armatniami, do Wersalu i udali się na Avenue de Paris, gdzie przyjęli trwającą przeszło półtorej godziny defiladę wojskową.

Po przyjęciu defilady udali się król i prezydent Republiki do zamku wersalskiego gdzie królowa i pani Lebrun przybyły na krótko przed tym. Orszak królewski poprzedzany był przez eskortę spahisów marokańskich.

O godz. 1 prezydent Lebrun podał ramię królowej, król zaś pani Lebrun i na czele orszaku wkroczyli do galerii lustrzanej, najsłynniejszej części zamku, tak przez wspomnienia wielkich dni historycznych jak i przez swój przepych. W sali ustawiono długi na 37 m. stół honorowy naprzeciwko ogrodu, a przez tego dwa stoły, długości 7 m. i 10 m. i 12 stołków.

Wkrótce po godz. 1 służba ubrana w liberie niebiesko - czerwona z białymi perukami na głowach, rozpoczęła po dawać śniadanie, które było arcydziełem kuchni francuskiej. Ukryta orkiestra grała w czasie śniadania starodawne melodie francuskie.

Napięcie na Dalekim Wschodzie wzrasta

100.000 wojska we Władywostoku

Sowiety szykują się do wojny

TOKIO, 21. 7. Napięcie na pograniczu mandżursko - sowieckim rośnie. Sowiety nie myślą opuścić spornego terytorium Czangko-feng i koncentrują tam coraz więcej wojska, a Japończycy skłaniają się ku wyparciu oddziałów sowieckich przy użyciu siły.

Półoficjalnie oświadczone tu, że w wypadku, gdyby nie doszło do akcji wojennej Japonia nie będzie dążyć do jakiegokolwiek zmian terytorialnych i nie posunie się za dotychczasową granicę.

Minister wojny gen. Itagaki po naradzie z min. spr. zagr. gen. Ugaki, udał się do pałacu cesarskiego, gdzie zreferował cesarzowi sytuację. Po wyjściu z pa-

łacu gen. Itagaki zwołał na naradę szereg wyższych oficerów ministerstwa wojny i sztabu generalnego.

Nieco później również szef sztabu ks. Kaniu został przyjęty przez cesarza. Koncentracja wojsk sowieckich o obszarze Czangku-feng trwa nadal.

Wojska te fortyfikują wspomnianą miejscowość, budują rowy strzeleckie, zasieki drutowe, a także stanowiska dla karabinów maszynowych i artylerii. Silne sowieckie oddziały artyleryjskie zostały skierowane w kierunku ujścia rzeki Tumen. — Równocześnie donoszą o wzmocnieniu garnizonów sowieckich w miastach Nikolsk, Władywostok

TOKIO, 21. 7. W okręgu władcywostockim Sowiety zgromadziły około 100.000 wojska. W samym Władywostoku stacjonuje 50 tysięcy żołnierzy wszystkich rodzajów broni, najwięcej jednak oddziałów zmotywowanych.

Pozostałe 50.000 jest rozmieszczone w pasie obronnym pomiędzy Nikolskiem a Possiet-Pal. Ogółem skoncentrowano 20 dywizji czerwonej armii, w sile 40.000 żołnierzy.

Sowiety przystąpiły już do rozbudowy bazy lotniczej i morskiej we Władywostoku. Dotychczas zgromadzone tam około 400 samolotów, a załogę floty okręśla się na 20.000 ludzi.

Krwawa walka w gąszczach leśnych z grupą komunistów

PINSK. 21.7. Policja otrzymała wiadomości, że z pow. pińskiego wybiera się do ZSRR. większa grupa komunistów. W gęstwinie leśnej, rzadko spotykanej na Polesiu, funkcjonariusze policji natknęli się na grupę złożoną z 25 osób, która przedostała się z pow. kobryńskiego poprzez pow. piński, gm. Wiczówkę, w okolice Horodna, pow. stolińskiego, skąd miała się udać do Rosji sowieckiej.

Wywiązała się obustronna strzelanina, trwająca dłuższy czas.

Ranny został ciężko w pachwinę kierownik wydziału śledczego w Pińsku aspirant Zygmunt Kręzel. Ranny okazały się b. groźne, tak, że natychmiast

miast odwieziono go do szpitala powiatowego w Solinie, gdzie został operowany.

Po stronie uciekinierów została ranna jedna kobieta i kilku mężczyzn. Gąszcze leśne ułatwiły ucieczkę. Z całej grupy ujęto na razie 12 mężczyzn i ową ranną kobietę.

Reszcie udało się zbiec. Energiczny pościg trwa w dalszym ciągu.

Przy zatrzymanych znaleziono 5 karabinów długich i 2 krótkie tzw. „obrezki”.

Obalamuceni ludzie mieli przedstawić się do Rosji, skąd jakoby chcieli udać się do Hiszpanii.

W telegraficznym skrócie

TAJEMNICZA ŁÓDź PODWODNA

Na wodach fińskich niedaleko Helsinek zauważono nieznana łódź podwodna, która dłuższy czas płynęła wzdłuż wybrzeży.

Władze fińskie wdrożyły śledztwo w tej sprawie.

KONIEC SPORU BOLIWIJ Z PARAGWAJEM

Długoletni spór pomiędzy Boliwią i Paragwajem został wreszcie zakończony. W dniu dzisiejszym oba państwa podpisały traktat pokojowy oraz układ graniczny i pakt przyjaźni.

PIORUN ZABIŁ DWIE OSOBY W KOŚCIELE

W miejscowości Hamainesti koło Ługoj uderzył w czasie szalejącej burzy piorun w wieżę kościoła. Wskutek uderzenia pioruna zostały dwie osoby znajdujące się w kościele raźnie śmiertelnie, a dwie rannym.

FRANCUSKI POMNIK W KOWNIE

Jesienią ma przybyć do Kowna delegacja francuska celem odwiedzenia mogił żołnierzy francuskich, poległych w roku 1812.

Francuzi pragną postawić w Kownie pomnik poległym podczas kampanii 1812 roku żołnierzom francuskim.

Z POBYTU W RESTAURACJI SZCZERKA W SOSNOWCU

Moje rzekomo „karczemne” zachowanie się, wobec bliżej nieznanej mi p. Wallasowej ze Szczerków miało miejsce w karczmie, która to pani spełniała wówczas — nocą — rolę karczmarzki. Za pewien nietakt p. t. przepraszam wobec świadków sprawy honorowej z p. Wallasową nie miałem i zaprzeczam by sprawą taką wogóle mogła się odżyć.

Z powodu zamieszczonego w tej kwestii przez p. Wallasową ze Szczerków odpowiedniego ogłoszenia w „Expresie Zagłębia” z dnia 21 lipca 1938 r., uważam się za upoważnionego do sprostowania nieścisłości zawartych w treści tego ogłoszenia, i przy sposobności ostrzedz osoby uczęszczające do restauracji — aby unikały lokalu, w którym wyraży „karczemny” lub t. p. znajdują się w słowniku właściciela względnie jego zastępcy, bo łatwo i to z błahych przyczyn będą publikowane w prasie.

T. Gackowski.

Sensacyjna zmiana płci w Rumunii

68 letni starzec — okazał się kobietą

Niecodzienny proces rozpatrywany był — według doniesień prasy rumuńskiej — w tych dniach przez sąd okręgowy w miejscowości Huszt.

Jako oskarżona stanęła przed sądem dziewczaka Anna Chomeczkowska, która do puściła się oszustwa przez sfalszowanie danych, które posłużyły następnie do stwierdzenia przez władze, że jest ona mężczyzną.

Jak wykazała rozprawa, to sprawę tej jest następujące: Pewien duchowny rumuński miał jeszcze przed wojną światową służącego nazwiskiem

Demeter Chomeczka. W tym czasie za trudnioną była na parafii także dziewczyna, licząca wówczas około 20 lat nazwiskiem Anna Mateczuk. Oboje postanowili się pobrać, zamiar swój też zrealizowali, przy czym ślubu udzielił im proboszcz parafii, u którego służyli. Proboszcz ten uskutecznił tak że wpis odpowiedni do ksiąg metrykalnych.

Po ślubie okazało się, że Demeter Chomeczka jest kobietą.

Młoda małżonka postanowiła jednak, dla uniknięcia kompromitacji, nie ujawniać tego.

Za zgodą „małżonka” znalazła sobie rychło przyjaciela. W jakiś czas potem przyszło na świat pierwsze dziecko, a po kilku latach dalsze.

W r. 1933 zmarła nagle żona Chomeczki, pozostawiając dwie córki i trzech synów.

Miedzy synami w krótki czas wynikły sprzeczki na tle podziału spadku po matce.

W toku procesu spadkowego wyszło na jaw, że rzekomy ojciec procesujących się dzieci jest właściwie kobietą. Sąd skierował wówczas sprawę o fałszerstwo dokumentu i zmianę stanu cywilnego przeciw rzekomemu Chomeczce do sądu karnego.

Z uwagi jednak na przedawnienie sprawy sąd dochodzenia karne umorzył.

Liczący obecnie 68 lat Chomeczka przebywa u jednej ze „swych” córek w miejscowości Budgan.

Strażnik sowiecki zastrzelił DZIEWCZYNE NA POLSKIM TERYTORIUM

TORIUM

Na terenie Kisorycz w pow. sarneńskim sowiecki strażnik graniczny przeszedł na terytorium Polski i tu zastrzelił z karabinu 16 letnią dziewczynę Marię Kiryiczuk, poczem zbiegł zagranicę.

Władze polskie zgłosiły protest do granicznych władz sowieckich.

Kto wygrał na loterii?

W dniu 20 b.m. w dalszym ciągu loterii padły następujące główne wygrane:

Stala dzienna wygrana zł. 20.000 na nr. 21835.

Zł. 15.000 na nr. 104679

Zł. 10.000 na nr. 155389

Zł. 5.000 na nr-y: 47359 12812 111611 128885

Zł. 2.000 na nr. 61625

Zł. 1.000 na nr-y: 14326 51917 59956 10459 117222 14448 153741

Zł. 500 na nr-y: 38924 70516 74921 31370 10463 105043 106623 113697 128141 137414 142171 151225 156469

Zł. 250 na nr-y: 2179 2563 4019 10554 10611 14121 14718 15587 16153 22395 26013 26463 31779 32176 35940 38839 47523 50091 60005 70341 72427 73601 74047 75763 82864 85587 90110 95655 98662 98850 100615 116072

112742 115106 121151 123325 123957 146886 147469 144511 155464 155236

Wesioraj, w ciągu loterii państwowej padły następujące główne wygrane:

Główna wygrana zł. 125.000 pada na nr. 53577.

Zł. 15.000 na nr. 27993

Zł. 10.000 na nr. 30266

Zł. 2.000 na nr-y: 14854 68207 70200

Zł. 1.000 na nr-y: 18204 46047 52287 68178 74055

Zł. 500 na nr-y: 6248 13927 17160 23544 27154 32492 33065 57504 97999 134930

Zł. 250 na nr-y: 7562 18103 22445 23811 24187 25336 36005 42978 51134 52755 53915 60969 63268 63389 65376 65831 72779 75316 75453 76225 83438 85433 86037 88584 89399 94715 101807 109342 111980 119541 120815 123202 130515 147090 150351 153970

ADAM CZEKAŁSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

Obaj dostojni dżentelmeni przeszli do saloniku, nader gustownie i bogato umeblowanego, gdzie zasiedli przy małym stolczku w ogromnych foietach klubowych. Wydzwoniony sługa zjawił się niebawem a otrzymawszy polecenia, zniknął szybko, by znowu stanąć w drzwiach, penając wózek z kawą i wszelkimi do niej potrzebnymi przyborami.

Kiedy zostali sami, Scheimann w milczeniu zajął się napewaniem kawy, a Kalegris, przyglądając mu się ciekawie swoimi nigdy nie mówiącymi oczami, zastanawiał się zarazem nad tym, do czego ten człowiek zmierza i czego chce. Był przekonany, że to wszystkie historie kawy nie są bez kozery, gdyż Scheimann nigdy nie przynosił w swoim prywatnym mieszkaniu gości, a zwłaszcza takich gości, którym wypłacał pieniądze. Rozmyślenia Baltazara przerwał dopiero słodko-ekliwy głos Scheimanna:

— Proszę bardzo, monsieur Kalegris — mówił agent — niechże pan przestanie już myśleć o sprawie gdy-

skiej i zajmie się lepiej kawą. Tutaj jesteśmy tylko dobrymi znajomymi i będziemy mówili, jeśli laska, o wszystkim, tylko nie o interesach.

— Jak pan sobie życzy, monsieur Scheimann — odrzekł z galanterią Kalegris.

— A zatem — wypijmy po kieliszeczku koniaku. Po nim kawa daleko lepiej smakuje.

Kiedy wypito koniak i po łyku kawy, Scheimann podsunął Kalegrisowi pudełko z doskonałymi papierosami i zapaliwszy, rozparł się wygodnie w fotelu. W pewnej chwili zaś spytał raptownie:

— Czy pan interesuje się najnowszymi badaniami naukowymi?

— Owszem, ale o tyle tylko, o ile coś szczególnie mnie zainteresuje.

— Naturalnie, naturalnie... Każdy człowiek ma specyficzne zainteresowania, jeden w tym, drugi w innym kierunku. Ja natomiast interesuję się wszystkim, cokolwiek wiedza ludzka w ostatnich latach zbadała lub bada.

Scheimann sięgnął ręką do stojącej opodal eleganckiej etażerki i wziął

stamtąd jedno z czasopism niemieckich. Potem znowu rzekł:

— Przypuszczam, że pana, właśnie pana — na tych słowach agent położył specjalny nacisk — zainteresuje pewnie najnowszy wynalazek profesora Kolanko, Polaka. Chodzi tu o dziwny preparat, jakże on się nazywa... Scheimann zajął do czasopisma — aha! dziedzilia — dziwaczne słowo...

Kalegris zadrżał w duchu. W tym momencie był niemal przekonany, że siedzący naprzeciw niego agent wie wszystko, a więc i to, iż się oni obaj ze Stawinogą umawiali co do owej tajemniczej dziedzili. Jednakże i tym razem nie zdradził się, nie okazał najmniejszej trwogi, chociaż serce biło mu gwałtownie i niespokojnym rytmem.

— Czy pan słyszał może o tym wynalazku? — spytał znowu Scheimann.

— Owszem, czytałem o nim w jednym z czasopism.

— I cóż pan powiesz o tym preparacie?

— Byłby cudownym wynalazkiem, gdyby był prawdziwym.

— Czy pan podejrzewa, że to bluff?

— Cóż można sądzić dzisiaj, gdy się nie na tajemniczy działania dziedzili. Gdybyśmy mogli wypróbować działanie na kimkolwiek, wtedy rzecz byłaby pewna, albo, przynajmniej nadawałaby się do dyskusji.

— A ja jestem innego zdania. Z tego, co tu napisano — Scheimann uderzył z lekka w czasopismo — rzecz

jest pewna. Znam Polaków na tyle, iż mogę śmiało gwarantować za prawdziwość tego wynalazku. Polacy bowiem, jeśli cokolwiek ogłaszają naukowego, to jest to rzeczywistym faktem i prawdą.

— Bardzo możliwe — wzruszył ramionami Baltazar — ale nie uważam, aby dlatego nam przyjąć mogło cokolwiek z wynalazku prof. Kolanko.

— Kto wie, kto wie... — zauważył tajemniczo Scheimann.

Agent G. P. U. nie wyraził nic poza tymi ogólnikowymi i tajemniczymi słowami, ale Baltazar poczuł to wyraźnie, iż wie on i planuje coś takiego, co może zupełnie i bez reszty przekreślić te plany, które on użył wspólnie ze Stawinogą w Gdyni. Dlatego, pragnąc jednak dowiedzieć się cokolwiek konkretnego, zagrał otwarcie:

— Monsieur — rzekł — czy pan zamierza zająć się tą sprawą dla... naszych celów?

Świńskie i rozbiegane oczka agenta spoczęły uważnie i długo na twarzy Greka. Potem twarz ta ożywiła się, zagrała jakimś myślami, następnie na chwilę zniuruchomiła i przygasała, wreszcie świńskie oczka usunęły się i Scheimann rzekł:

— Czy pan chciałbyś uczestniczyć w tym przedsięwzięciu?

— Gdyby była możliwość i nadzieja zarobku, nie byłbym od tego.

— To dobrze. Mimo wszystko — pragnąłbym, aby pan należał do tej sprawy.

d. c. n.

Zwleknięcie z decyzją nie pomoże

Sprawa czechosłowacka uległa ponownemu zaostreniu. Niemieckie Biuro Informacyjne podało w ostatnią sobotę wiadomość o nowych zarządzeniach mobilizacyjnych Czechów w pasie nadgranicznym. Wprawdzie ukazało się oficjalne zaprzeczenie czeskie, nawet przedstawiciel Czechosłowacji w Berlinie sprostował tę wiadomość u miarodajnych czynników niemieckich, ale nie zmienia to tego, że kryzys czechosłowacki wszedł ponownie w ostrzejsze stadium.

Zdawało się, że momenty kulminacyjnego napięcia przeżyła Europa w dniach 20, 21 i 22 maja, kiedy rozeszły się wiadomości o koncentracji wojsk niemieckich i mobilizacji poważnej części rezerw czechosłowackich. Kiedy wówczas nie doszło do wybuchu, a przeciwnie wszczęte zostały między rządem praskim a przedstawicielami mniejszości niemieckiej, polskiej i węgierskiej wstępne rozmowy, Europa odetchnęła i osądziła, że już nastąpiło definitywne odprężenie.

Od wypadków z drugiej połowy maja minęło już 2 miesiące. Czesi jednak nie zdecydowali się jeszcze na czynienia tych zasadniczych ustępstw, których domagają się mniejszości narodowe. Rozmowy między członkami rządu a przedstawicielami poszczególnych grup narodowych nie wyszły poza wstępną wymianę zdań i informacji. Ostatnio zresztą nawet i one ustały. Rezultatu niezliczonych narad i konferencji w łonie rządu i koalicji rządowej dotąd nie widać. Statut narodowościowy, który znajdował się na warsztacie prac rządowych, staje się coraz bardziej czymś mitycznym o czym się mówi, ale czego nikt nie widział. Metody administracji czeskiej w stosunku do ludności polskiej po zwycięstwie dla Polaków w wyborach gminnych i zapisach szkolnych ponownie się zaostrzyły. Nastąpiły aresztowania szeregu działaczy polskich.

Widać z tego wyraźnie, że rząd czechosłowacki niebezpiecznie przewleka załatwienie problemu, z którym pragnąłby się uporać, porzucając pierwotne obietnice, przy pomocy pół i kwierć środków. Nie uważamy tej metody za bezpieczną dla dalszych losów Czechosłowacji ani dla pokoju w Europie.

Podobna zresztą opinia panuje w Anglii. Prasa angielska coraz powszechniej obciąża Pragę konsekwencjami, jakie ta metoda kunktatorska i próby obejścia zagadnienia muszą wywierać, a poseł angielski w stolicy Czechosłowacji Newton interweniował nawet ostatnio łącznie ze swym kolegą francuskim w duchu przyspieszenia rozwiązywania.

Czesi muszą się wreszcie zdecydować. Zwlekaniem z decyzją czy też próbami wymigiwania się, nie doprowadzą do niczego, a jedynie pogorszą sytuację swego państwa.

DODATEK INWALIDZKI DLA ROBOTNIKÓW POLSKICH WE FRANCJI.

Dekretem rządu francuskiego robotnicy polscy uznani za niezdolnych do pracy zarobkowej, którzy nabawili się we Francji przy pracy kalectwa, otrzymają dodatek inwalidzki.

Nowy rekord Stanów Zjednoczonych.

Pięć miliardów dolarów deficytu budżetowego!

(Korespondencja własna „Expresa Zagłębia”)

N. York, w lipcu.

Nigdy bodaj Yankes nie oczekiwali z takim zainteresowaniem ogłoszenia cyfr budżetu, jak obecnie. „Człowiek ulicy” ma dość mętne pojęcie o tym, jak żyją i zarabiają jego współziomkowie i jak kształtują się wielkie fortuny magnatów, „królów” stali, żelaza, bawełny czy kauczuku, którzy w latach ostatnich mają nielada kłopoty z urzędem podatkowym.

Roosevelt przewidywał w styczniu na okres budżetowy r. 1938/39 deficyt w wysokości 1 miliarda dolarów, ale w międzyczasie polityka nakręcania koniunktury dźwignęła ten deficyt do 3 miliardów. Kiedy obywatel Stanów Zjednoczonych już się oswoił z tą cyfrą, Roosevelt zakomunikował mu, że w nowym budżecie deficyt ten wyniesie „drobnostkę”, bo okrągłą sumkę 5 miliardów.

Jest to największy deficyt, jaki Ameryka w swym budżecie kiedykolwiek przed wojną i po wojnie zdołała wykazać.

Wydatki państwa preliminowane są na 2,5 miliarda dolarów wyżej niż w styczniu b. r.; w ten sposób przekraczają one wydatki budżetu zeszłorocznego prawie o 1,5 miliarda dolarów.

Roosevelt określił wpływy sumą o blisko 2 miliardy niższą niżeli w styczniu. Oznacza to, w porównaniu z

budżetem zeszłorocznym, spadek dochodów skarbu o przeszło 2 miliardy. W ten sposób cyfry wpływów preliminowane są na 4 miliardy dolarów, a wydatki na około 9 miliardów. Roosevelt liczy się poważnie z dalszym wzrostem długu państwa. Szacuje on wzrost tego długu na 4 miliardy, t. j. do sumy 41 miliardów w porównaniu z 34 miliardami z przed dwóch lat i z 16 zaledwie miliardami w r. 1930.

Przeciętny zjadacz chleba, rzucając okiem na te astronomiczne cyfry, pochylony nad olbrzymią płachtą dziennika w podziemnej kolejce lub natłoczonym autobusie, zadać sobie musiał mimo woli pytanie: kto za to wszystko zapłaci? Na tej samej stronie wielkiego dziennika znalazł częściową odpowiedź w postaci oficjalnych obwieszczeń ministra finansów o wpływach z podatku dochodowego za r. 1937. Zestawienie to jest wielce charakterystyczne i wielce ciekawe, ponieważ stanowi ono wymowną ilustrację stosunków majątkowych i kształtowania się dochodów w Stanach Zjednoczonych. Tak więc w r. 1937 urzędy skarbowe otrzymały około 5,5 miliona zeznań podatkowych reprezentujących około 19 miliardów dolarów dochodu. Z tej sumy wpłacono do skarbu państwa 1,2 miliarda dolarów z tytułu podatku dochodowego. Odpowiada to przeciętnej stawce po-

datkowej w wysokości 6,34 proc.

Lwia część obywateli Stanów Zjednoczonych, zobowiązanych do płacenia podatku dochodowego, posiada dochód poniżej 5.000 dolarów rocznie. W r. 1937 przeszło 4,5 miliona płatników t. j. przeszło 80 proc. ogółu podatników reprezentowało dochód poniżej 5.000 dolarów rocznie. 8 proc. płatników t. j. około pół miliona osób posiadało dochód około 10.000 dolarów, 13.500 osób o dochodzie ponad 100.000 dolarów, 4.000 osób ponad 300.000. — 330 osób posiadających dochód 100 miliona, wreszcie „górne dziesięć tysięcy” —

177 milionerów i 61 multimilionerów.

Z tego grona ubyla spora grupka multimilionerów zdmuchniętych przez kryzys. Trzeba jednak zaznaczyć, że w latach ostatnich cyfra ta zaczęła się znowu zwiększać. W roku „dna” kryzysu t. j. w r. 1933 Ameryka miała 10 milionerów. W ciągu dwóch następnych lat cyfra ta wzrosła o 13 wybrańców losu, a dzisiaj jest ich już 61, a więc trzy razy tyle aniżeli przed pięciu laty. Wzrost tej liczby nie powinien jednak przesłaniać faktu, że okres łatwego dorabiania się i utrzymywania wielomilionowych fortun należy przynajmniej narazie — do bezpowrotnej przeszłości.

Jeszcze w r. 1933 podatek dochodowy pochłaniał przeciętnie około 16 proc. dochodów milionerów. W następnych latach nacisk podatkowy wzrastał bardzo szybko i dzisiaj skarb pochłania 72 proc. dochodu.

K. M.

PRZYJAZD ANGIELSKIEJ PARY KRÓLEWSKIEJ DO PARYŻA.

Reprodukujemy zdjęcie orszaku angielskiej pary królewskiej przejeżdżającego z dworca przez plac Zgody w Paryżu.

Na froncie politycznym

PREZES RADY NACZELNEJ STRON NICTWA LUDOWEGO CZŁONKIEM RADY GMINNEJ.

Wskutek rozwiązania rady gminnej w Radymnie odbyły się nowe wybory Zgłoszono tylko jedną listę, przeciwko której został wniesiony sprzeciw. Starostwo odrzuciło sprzeciw, natomiast zgłoszona lista została formalnie zatwierdzona. W skład nowej rady wszedł m. in. Bruno Gruska, prezes rady naczelnej Stronnictwa Ludowego. Weszli dalej proboszcz rzymsko-katolicki, jak również przedstawiciele Żydów (dwóch na 10). Są również przedstawiciele Ukraińców.

ZZZ. WZNOWI PISMO?

Swego czasu wychodził w Warszawie organ ZZZ codzienny „Głos Powszechny”, który upadł wskutek trudności finansowych. Obecnie w kołach tej grupy powstała myśl wznowienia tego wydawnictwa, co nastąpić miało by na jesieni.

KOLEJ NA NAPRAWIACZY.

W kołach politycznych mówią, iż jedynym ze środowisk poselskich ma w najbliższym czasie ostro zaatakować grupę naprawiaczy. Podobno rewelacje mają iść aż do odkrycia ich organizacji.

SLUŻBA MŁODYCH A COP.

W tych dniach odbyła się w Warszawie odprawa działaczy Służby Młodych. Na odprawie omawiano sprawę rozpoczęcia akcji gospodarczej na terenie COP. przez Służbę Młodych.

GRUPY REGIONALNE

Ag. „Echo” podaje: Sejmowe grupy regionalne obradowały już dwa razy. Dyskusja, która była poufną dotyczyła zmiany ordynacji wyborczej. Krąży pogłoski, że w przyszłym tygodniu odbędzie się „plenarne” posiedzenie grup regionalnych na które zaproszeni będą przedstawiciele prasy.

Na szpaltach pism

KONFERENCJA U MARSZAŁKA ŚLAWKA

Posiedzenie grup poselskich: krakowskiej, kieleckiej, łódzkiej i warszawskiej z udziałem marsz. Ślawka znalazło dość głośny odzew w prasie różnych odcieni. Posiedzenie to jest różnie komentowane. Nap. agencja „Kabel” na ten temat pisze:

„Politycy rozumują tak: marszałek Ślawek był przeciwnikiem partii i grup politycznych. Przede wszystkim zwalczał te instytucje i ich odpowiedniki na terenie parlamentu. Odsunięty od wpływu na bieg spraw państwowych, patrzył bezzadanie, jak to „naprawa”, to Ozon, to demokracja, to znów (jak Budzyński) przyjaciele oświecenia — tworzyli sejmowe kluby grupy, a powiedzmy poprostu — partie. Brat plk. Ślawek został wybrany marszałkiem. Pierwszym więc jego zadaniem jest przeciwdziałanie wytworzonym stałowi rzeczy. Tego właśnie byliśmy świadkami na ostatnim posiedzeniu grup regionalnych, chodziło bowiem o ich zaktywizowanie i przywrócenie im zamierzonej przed kilku laty roli.

Ta akcja marszałka Ślawka i jego grup regionalnych nie idzie po linii politycznej Obozu Zjednoczenia Narodowego. Radio, które jest wykładnikiem OZN. (jeśli idzie o politykę), przez usta swego sprawozdawcy p. red. Kiersnowskiego, członka i wybitnego działacza OZN., w ten mniej więcej sposób oceniło ten ostatni „dzień parlamentarzysty”.

Po zebraniu grup regionalnych, w którym brał udział marszałek Ślawek, „dziennikarze otrzymali komunikat więcej niż skąpy”. Mówiono podobno na tym zebraniu o zmianie ordynacji wyborczej. „Zresztą może jeszcze do tej sprawy powróci my”.

I ten „skąpy” komunikat i to „zresztą” traktowanie tego dnia, wymownie świadczy, że dzień ten miał niewątpliwie większe znaczenie, aniżeli się wydawało. Potwierdza on bowiem raz jeszcze utarte już twierdzenie, że marszałek Ślawek nie rezygnuje ze swych aspiracji politycznych i jego grupa zamierza odegrać jeszcze w życiu wewnętrznym państwa poważną rolę.

Mały felieton

W obcych oczach

Psiochymy na to nasze kochane Zagłębie, że tego i owego, że brud, rędza i niechlujstwo, lecz w gruncie rzeczy w duszy mówimy sobie pocichutku że nie jest ostatecznie tak źle, że gdzie indziej jest jeszcze gorzej. Przywiązani jesteśmy do naszej smutnej okolicy i krytykując ją, raczej z nalogu niż z potrzeby, dążymy do podniesienia jej estetycznego wyglądu.

A jak Zagłębie wygląda w rzeczywistości, w oczach przybysza, który już różne kraje i okolice widział?

Oto fragment recenzji Zbigniewa Grabowskiego z angielskiej powieści A. J. Cronina o tamtejszym okręgu węglowym p. t. „Gwiazdy patrzą na nas“:

„Kto, jak niżej podpisany, zwiedzał te skrzepy szpetoty, nędzy i opuszczenia, wobec których za głębie Saary wydaje się salonem, okolice szarego Essen niemal pogodnie, a nawet nasze Zagłębie wcale znośnie, ten odczuje lepiej atmosferę i patos „Gwiazd“. Albowiem wszystkie Newcastle czy Południowe Walie. — gdzie zapewne odbywa się akcja „Gwiazd“, to przede wszystkim ohydna brzydota architektury, stuletnich „slums“, rzuconych na tło wdzięcznej przyrody.

Kontrast ludzkich domostw i zabudowań z naturą jest przygnębiający. Ulice wyludnione z młodzieży, domy podpierane latami przez stałych bezrobotnych, otepienie malujące się w oczach ludzi znajdujących jedynie „pub“ („public bar“) albo „cinema“, to widoki w stylu Sosnowca albo i jeszcze gorzej.

Jak z tego skromnego przykładu widać Sosnowiec niezbyt piękną sławę zdobył sobie w świecie kulturalnym. Służy pisarzom i recenzentom jako typowy przykład w opisie brzydoty. Zamiast długo rozwodzić się i wysilać nad odmalowaniem czegoś bardzo niechlujnego i nędznego wystarczy prosto powiedzieć — „tak jak w Sosnowcu“. I już każdy wie jak okropnie, paskudnie i smutno.

Nie wiem jednak kiedy p. Grabowski był ostatni raz w Sosnowcu — i to

jest ostatnia nadzieja, której się należało uczepić. Może był dziesięć, a może pięnaście lat temu? Może dziś zmienił by zupełnie lub przynajmniej częściowo swe zdanie?

W każdym razie mamy typowy przykład jak trudno odczepić się od

złej opinii, która się do czegoś przyklei. Musi być naprawdę bardzo dobra, żeby ludzi zmienili zdanie. Ale i to „bardzo dobrze“ jeszcze trzeba poczekać ładną parę lat. Ano poczekamy.

wim.

RESTAURACJA—KABARET—BAR—DANCING

„SAVOY“

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-901.

Podziemia tel. 61-904.

Od 16. lipca 1938 zmienia program:

DANUTA DALL

RENE RENSKA

ANI NOLJAR

PROLONGOWANA świetna orkiestra Braci Paździśewskich.

Baseny z żywymi rybami. Doskonała wentylacja

Czech znieważył naród polski
Niestychana prowokacja cudzoziemca w Zawierciu

Niestychana prowokacja cudzoziemca miała miejsce w Zawierciu. Podczas zabawy w parku miejskim z okazji „Święta morza“, 30-letni Wincenty Dochnał (Zawiercie, Paderewskiego 14) w rozmowie na temat istniejących stosunków w Czechosłowacji, poczał znieważać naród polski, używając do obecnych zwrotu: „ty głupi Polaku!“

Dochnał, Czech i obywatel czechosłowacki zatrudniony jest w Zawierciu w szklarni jako hutnik.

Gdy zwrócono mu uwagę, iż słowami

swymi obraża polskie uczucia narodowe butny obcokrajowiec odparł, że wie co robi i mówi.

Wezwano policję, która opisała zajście, przekazując sprawę władzom śledczym. Przeciwnie Dochnałowi prokuratura sosnowiecka sporządziła akt oskarżenia i Czech, który tłumaczy się teraz niepamięcią z powodu opilstwa, stanie niebawem przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

Pierwszy tego rodzaju proces, budzi wielkie zainteresowanie.

Dochnał odpowiada z wolnej stopy.

Pieniądze zginęły ze schowka

Przykra przygoda robotnika w Będzinie

Zuchwalej kradzieży dokonano w mieszkaniu stolarza Majosa przy ul. Zwirki i Wigury 15 w Będzinie. U Majosów mieszkał jako sublokator robotnik Piotr

Trzcionka, który całe życie oszczędzał i składał grosz do grosza, aż uciulał kilka tysięcy złotych, które strzegąc jak oka w głowie,

przechowywał w schowku szafy gospodarzy.

Skrytkę jednakże podpatrzył syn Hajoś, 21-letni Władysław i dobrawszy sobie kompana w osobie swego rówieśnika Stanisława Niewiary, upozorował podczas nieobecności domowników włamanie złodziei

i skradł Trzcionce cały jego majątek.

Rozpacz okradzionego robotnika nie miała granic, to też gdy go zawiadomiono o ujęciu sprawców,

plakał ze szczęścia.

Odebrana prawie cała gotówka w kwocie 3500 złotych, zwrócono Trzcionce złożywszy zaś odpowiedzieli wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

Niewiara skazany został na rok więzienia z zawieszeniem kary na przeciąg dwóch lat, Majos zaś — inicjator kradzieży — na 16 miesięcy więzienia, bez zawieszenia.

Budowa nowych nawierzchni

kosztem 128 tys. zł. w Sosnowcu

Na onegdajszym posiedzeniu zarządu miejskiego w Sosnowcu postanowiono przystąpić do przebudowy budowanej będzie ulica Sienkiewicza jezdnii kilku ulic sosnowieckich. Przed ul. Teatralnej do Mościckiego. Ulica na tym odcinku wynoszącym 350 mtr., zostanie wyłożona kostką bazaltową. Ulica Mościckiego — od Małachowskiego do Sienkiewicza 270 mtr. — zostanie wyłożona kostką granitową szwedzką i od Jagiellońskiej będzie wybrukowana t. zw. dzikim kamieniem.

Ul. Żytnia — od Grochowej do Staro pogońskiej (200 mtr.) będzie wyłożona klinkierem. Ulica Bracka (107 m.) kostką klinkierowo-cementową i ulica Głęboka Ubezpieczalni Społ. do Ratusza — płytkami betonowymi.

Ogólny koszt przebudowy tych ulic wyniesie 127.820 zł.

Koszt tych robót uwzględniony w dodatkowym budżecie miasta musi być zatwierdzony na najbliższym posiedzeniu rady miejskiej.

Również magistrat postanowił w myśl uchwały rady miejskiej, obciążyć częściowo kosztami budowy dróg tych właścicieli nowych nieruchomości, obok których domów ulice będą ulepszone.

Następnie magistrat postanowił powiększyć ilość rewirów kominiarskich z tym, że dochód z nowopowstałych okęgów zostanie przeznaczony na ochotnicze straże ogniowe.

Chciała się otruc

na cmentarzu zagórskim

Wczoraj usiłowała popełnić samobójstwo przez otrucie się esencją octową mieszkanka Sosnowca. Janina Lysek (Kopernika 6.)

Lysek udała się na cmentarz zagórski, gdzie wypila większą ilość esen-

dnów została natychmiast przewieziona na karetką pogotowia do szpitala miejskiego na Pekinie.

Stan jej nie jest groźny.

Przyczyna usiłowanego samobójstwa nie udało się narazie ustalić.

Drzazgi

ANSCHLUSS

Nas, gdy geografii uczyli — to trzeba było wiedzieć gdzie byłe miasteczko, jaki powiat, a już o województwach to w trzeciej gimnazjalnej wcale się nie wspominało. Nas — mówię — tu, w Zagłębiu.

Tymczasem gdzie człowieku wyjeżdżasz na szeroką Polskę i powiesz, żeś z Zagłębia, z Sosnowca — to zaraz cię przylączą do województwa śląskiego. Nikomu nie przetłumaczysz, że wprawdzie Śląsk jest tuż, tuż — ale nie mniej nie ma administracyjnie, ani dzielnicowo wspólnego z Zagłębiem.

Tak się jakoś cała Polska umówiła, że Zagłębie należy do Śląska i ani rusz, nikomu tego nie można wybić z głowy. Naprzykład wczoraj w jednej z warszawskich gazet czytamy, że kopalnia „Renard“ leży na Śląsku.

Kto wie, może się tak wreszcie utrzyma pojęcie tego „Anschlusu“, że połączenie obu tych okęgów nie będzie sprawiło większych trudności, które się piętrzą obecnie, gdy żyje jeszcze dużo ludzi, których uczono, że Śląsk i Zagłębie to zupełnie co innego.

wim.

Przy głośniku

NA TERENIE TARNOWA POWSTAŁ
SPOŁECZNY KOMITET RADIOFONIZACJI KRAJU.

Z początkiem lipca uruchomiony został w Tarnowie Społeczny Kom. Radiofonizacji Kraju na czele którego stanął m. g. Tadeusz Kolodziej, wiceprezydent miasta Tarnowa.

Doza tym w skład komitetu wchodzi: ks. prałat Penkala, dyrektor Akeji Katechety, Franciszek Tomaszewski, inspektor szkolny Stanisław Wodźński, instruktor oświaty pozaszkolnej, inż. Stanisław Tabin, agronom powiatowy, Zygmunt Szymonowski, urzędnik z Moście, Michał Miszewski, inspektor samorządu gminnego, Bandura Czesław, prezes Kongregacji Kupieckiej, inż. Stanisław Dymowski, dyrektor elektrowni miejskiej.

Zarząd Komitetu postanowił wpaść w porozumienie z delegatami istniejącymi na terenie Tarnowa i powiatu organizacji społecznych celem pozyskania ich współpracy w dziele radiofonizacji powiatu tarnowskiego.

ROSNA KADRY FACHOWCÓW RADIODIOWYCH.

Rozgłośnia Krakowska przy współpracy Muzeum Przemysłowego i Wojewódzkiego Instytutu Rzemieślniczego — Płoc myślowego zorganizowała kurs instalacji anten i usuwania zakłóceń w odbiorze radiowym.

W konkursie wzięło udział 64 słuchaczy, którzy po zakończeniu kursu w formie egzaminów ustnych i pisemnych otrzymali odpowiednie dyplomy.

Dzięki zgodzie Dyrekcji Poczty i Telegrafów imienne listy absolwentów kursu umieszczone będą we wszystkich urzędach pocztowych Okręgu Krakowskiego, dzięki czemu zainteresowani będą mogli łatwo zorientować się kto jest odpowiedzialnym fachowcem przygotowanym do wykonywania instalacji antenowych i zabezpieczenia źródeł zakłóceń.

Na kursie który odbywał się w gmachu Muzeum Przemysłowego reprezentowane były prawie wszystkie firmy radioinstalacyjne Krakowa oraz elektrownie powiatowe.

Wobec powodzenia kursu i potrzeb rodzaju fachowców — następny kurs zorganizowany będzie w jesieni.

Powrót dzieci

Z KOLONII LETNICH UBEZPIECZALNI.

W dniu 26 lipca wracają z kolonii w Rabszynie - Kieleskich dziewczynki wysłane na 4-tygodniowy pobyt. Wracają pociągami, który przybędzie do stacji Strzemieszyc o godz. 15.04, Dąbrowa o godz. 15.27, Będzin o godz. 15.35, Sosnowiec o godz. 15.45.

Rodzice proszeni są o przybycie przed dworzec po odbiór dzieci. Dziewczynki z Zawiercia przewiezione będą autobusami, a godzina przyjazdu podana będzie do wiadomości rodziców przez wywiezki u lekarzy domowych.

Czy jesteś członkiem
LOPP.

Wylączna sprzedaż znanej fabryki porcelany „Giesche“ (serwis do obiadu, do białej i czarnej kawy). — **Najlepsze słoje do konserwowania owoców.** Duży wybór kryształów, ceramiki, szkła, nakryć stołowych, naczyń kuchennego, oraz wózki, zabawki dziecięce i torebki — poleca

Dla restauracji i kawiarni odpowiedni rabat. Ceny stałe i niskie. Obsługa solidna.

H. Altman
Sosnowiec, Modrzejska 19
Telefon 63010.

3326 gospodarzy z olkuskiego w obliczu głodu po klęsce gradobicia

W Olkuszu powołano do życia powiatowy komitet pomocy dotkniętym klęską gradobicia.

Po zapoznaniu zebranych przez p. starostę Mędała z programem prac komitetu, wybrany został zarząd na czele z pp. inż. Nowakiem (prezes OTO. i KR.) z Głanowa, — przewodniczącym i starostą mgr. Mędała — wiceprzewodniczącym. Poza tym wybrano szereg osób do sekcji: finansowej, pomocy rolnej i pomocy społecznej, zarówno z Olkusza, jak i z powiatu.

Ostatnio nad powiatem olkuskim dwukrotnie przeszły klęski gradobicia, t. j. w nocy z 11 na 12-go i 22-go czerwca r.b.,

zniszczone w swym tragicznym pochodzie zniszczeniu w zasiewach 3/4 powiatu.

Według dokładnego obliczenia, klęski dotknęły 3326 gospodarzy, niszcząc ogółem około 6000 ha. pól. Straty wynoszą olbrzymią sumę zł. 1.600.700.—

Komitet otrzymał z województwa znikomą kwotę zł. 45.000.— na kupno paszy dla bydła i zboża pod oziminy. Jest to przysłowiowa kropla w morzu wobec potrzeb, jakie czekają komitet.

3326 gospodarzy czeka głód i niedza, gdyż poza brakiem żywności, większa część poniosła straty materialne w bu-

dynkach. Tym gospodarzom musi pomóc nie tylko państwo, nie tylko społeczeństwo powiatu olkuskiego, ale całe społeczeństwo polskie.

Ziemia olkuska jest piękna, ale uboga. Większość gospodarstw to małe rolni na 2—4 morgach, dawniej dorabiający pracą w fabrykach. Od szeregu lat warsztaty te zamary (kopalnia bolesławskie pod Olkuszem, kopalnia węgla pod Sławkowem, fabryki papieru

pod Pilicą, cementownia w Jaroszewcu itp.) potęgując nędzę.

Około 16 tys. osób wskutek tegorocznej strasznej klęski żywiołowej, czeka w zimie i do przyszłych zbiorów straszny głód.

W obliczu tej katastrofy, która dotknie przede wszystkim dzieci komitet w Olkuszu apeluje do całego społeczeństwa polskiego o ratunek dla tych nieszczęśliwych.

Na froncie pracy

Strajk robotników w zakładach pilnikarskich w Sosnowcu

W zakładach pilnikarskich Stachera w Sosnowcu wybuchł strajk robotników w liczbie 10-ciu.

Głównym powodem wybuchu strajku jest niewypłacanie robotnikom należnych zarobków.

Strajkujący robotnicy przebywają w swych domach.

Zadrażnienia w „Maywegu“ W BĘDZINIE

W fabryce „Mayweg“ w Będzinie powstały pewne zadrażnienia, wobec nieprzestrzegania przez dyrekcję niektórych punktów orzeczenia arbitra-

żowego. W tej sprawie sekretariat ZZZ. interweniował w inspektoracie pracy w Sosnowcu. Inspektor odbędzie jednostronną konferencję z dyrektorem fabryki.

Wybory delegatów NA KOP. JOWISZ.

Inspekcja pracy w Sosnowcu zwróciła się do związków zawodowych o skadanie list kandydatów do mających się odbyć niedługo wyborów delegatów na kopalnię „Jowisz“ w Wólkach Komornych.

Wiadomości bieżące

Piątek 22 Lipiec
Dziś: Muri
Jutro: Apollinarię
Wschód słońca: 3,41
Zachód słońca: 7,44

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

C. Truszkowskiego, ul. Piłsudskiego 46
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejska 10
J. Garbaczewskiego, ul. Siemkiewicza 9
W. Zielezińskiej, ul. Orła 28.

—oOo—

— ZARZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU podaje do wiadomości, że powrót dzieci z kolonii letniej w Pińczowie nastąpi dnia 24 bm. w niedzielę o godz. 18.05 na dworzec południowy w Sosnowcu. — Rodzice zainteresowani zechcą przybyć przed dworzec w oznaczonym czasie dla zaopiekowania się swymi dziećmi.

Powrót chłopców I WYJAZD DZIEWCZYNEK NA KOŁO NIE DO OKRADZINOWA.

Miejski Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Będzinie podaje do wiadomości, że pierwszy turnus kolonii letniej dla chłopców w Okradzinowie kończy się w dniu 26 bm. i dzieci wracają tegoż dnia o godz. 11.20 do Będzina. Rodzice proszeni są o zgłoszenie się na dworzec Będzin-Miasto w celu odebrania dzieci.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że drugi turnus rozpoczyna się dnia 29 bm. i wyjazd dziewczynek do Okradzinowa na kol. letnie nastąpi 29 bm. o godz.

6.24 rano z dworca Będzin — Miasto, a poprzedniego dnia tj. 28 bm. dzieci składowa bagaże od 8 rano do 12 w południe w szkole powszechnej nr. 4 w domu Piastów przy ul. Małachowskiego 35.

Kradź kwiaty

Z CMENTARZA.

Policja sosnowiecka zatrzymała wczoraj Bogusława Zawodnego, zamieszkałego przy ul. Dalekiej 38 podjętego o dokonywanie systematycznej kradzieży kwiatów z grobów na cmentarzu w Sosnowcu wartości 50 zł.

Również zatrzymani zostali znani „dolinarze“ Izrael Gielbard, zam. w Będzinie (ul. Gzichowska 23), Abram Stern z Będzina (Kollataja 47) i Chł. -Lejzer Ejzenfeld z Sosnowca (Towarowa 8).

Wszystcy trzej w poniedziałek przechodzącej ulicą Wiesławie Borowickiej skradli z kieszeni 13 zł. i zbiegli.

Sprawcy kradzieży zostali przez poszkodowaną rozpoznani. Przekazano ich władzom sądowym.

O stworzenie połączenia komunikacyjnego Dąbrowy z Kazimierzem, Niemcami i Zagórzem

W dniu 19 bm. na posiedzeniu zarządu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Dąbrowie postanowiono zwrócić się do miarodajnych czynników celem uruchomienia nowej linii komunikacyjnej z Dąbrowy Górniczej do Kazimierza i kol. Niemce oraz do Nivki przez Zagórze. Jednocześnie postanowiono zwrócić się do prezydenta m. Dąbrowy z prośbą o rozpoczęcie bu-

Z Kielc

Odprawa przewodniczących OBWODOWYCH OZN.

24 bm. odbędzie się w Kielcach pod przewodnictwem pos. W. Długosza, przewodniczącego okręgu kieleckiego odprawa przewodniczących wszystkich obwodów Obozu Zjednoczenia Narodowego z terenu okręgu kieleckiego.

Pogrzeb ś. p. pilota

EUGENIUSZA MAKOWSKIEGO. W dniu 19. bm. o godz. 9 rano odbył się w Kielcach pogrzeb tragicznie zmarłego pilota kpt. Eugeniusza Makowskiego, który brał udział w Krajowych Zawodach Szybowcowych w Maszowie i zginął podczas lotu w Janowie k-Końskich wskutek rozsypania się szybowca w chmurze burzowej.

W pogrzebie wzięli udział przedstawiciele władz wojskowych, państwowych, kompania honorowa miejscowego pułku piechoty Leg. oraz koledzy tragicznie zmarłego pilota. Mszę św. w kościele garnizonowym odprawił ks. biskup Sonik.

Dwaj piloci szybowcowi POWRÓCIŁI Z CZECHOSŁOWA-CJI.

We środę wieczorem na lotnisku w Maszowie wylądował pilot Miecz. Łowandowski ze szkoły szybowcowej LOPP w Tegobrze, który na szybowcu „S. G. 3“ wylądował we wtorek o kilkanaście km. na południe od Koszyc w Czechosłowacji, — przelatując w linii prostej 267 km. Na kilka godzin wcześniej wylądował pilot Tadeusz Góra, również na lotnisku w Koszycach. Obaj lotnicy czują się doskonale i są zadowoleni z przyjęcia i ułatwień okazanych im przez władze czeskie.

We środę na 19 przelotów najlepsze wyniki w zawodach osiągnęli piloci: kpt. M. Bleicher (z Bezmiechowej), wylądował w Chełmie Lubelskim — odległość 200 km., kpt. Jerzy Orzechowski (Aeroklub Pomorski) wylądował 150 km. za Lublinem. Dalsze miejsca zajęli Kaz. Plenkiewicz (Kielce) i L. Szware (szkoła LOPP. w Sokolej Górze).

—oOo—

Z Olkusza

Dzieci polskie z Niemiec NA WYCIECZKE W KRAKOWIE.

Przebywające na kolonii w Pomorzach pod Olkuszem dzieci polskie z Niemiec, zwiedziły onegdaj Kraków i wszystkie historyczne zabytki nie wyłączając krypty Srebrnych Dzwonów na Wawelu i Kepea na Sowińcu.

Dzieci wróciły zachwycone wszystkim co widziały w Krakowie, oprowadzane przez kierowniczkę wycieczki p. Szmędę z Olkusza.

Wycieczkę przewiózł do Krakowa i z powrotem zupełnie bezinteresownie p. Lipczyński, któremu Zw. Pracy Obyw. Kobiet składa za drogą serdeczne podziękowanie.

Żądania pracowników SAMORZĄDOWYCH MIEJSKICH

Obradował ostatnio w Warszawie zarząd główny Zrzeszenia Zw. Zaw. Prac. Miejskich. Na zebranie to przybyli przedstawiciele kilkunastu miast prowincjonalnych. Uchwalono m. in. wzmocnić energiczną akcję, zmierzającą do poprawy bytu pracowników miejskich. Poza tym poruszano i omówiono kwestię przywrócenia dodatku komunalnego oraz przyznania pracownikom jednorazowych zasiłków wyrównawczych w zależności od sytuacji finansowej poszczególnych miast.

Projekt jednolitego KALENDARZA.

Prasa polska we Lwowie („Dziennik Polski“) wystąpiła z ciekawym i sensacyjnym projektem wprowadzenia przez rząd w Polsce przymusowego jednolitego kalendarza i zezwolenia tylko na wydawnictwa ruskie, białoruskie i niemieckie, które będą drukiem wane trzcionkami lacińskimi. Podobny przymus miał by objąć i prasę rosyjską, wydaną w Polsce. Ta akcydentalizacja alfabetów prowadzić będzie nieuchronnie do większego zbliżenia ze społeczeństwem polskim. Projekt ten spotkał się z niezrozumiałym oporem ze strony prasy „ukraińskiej“ na czele z „Dilem“ i „Nową Zorią“.

SZANSE MILIONERA.

Milioner do przyjaciela:

— Mam sześćdziesiąt lat, chciałbym jeszcze raz się ożenić. Jak sądzisz, czy moje szanse wzrosną, gdy powiem, że mam 50 lat.

— Moim zdaniem, żada ci się najłatwiej, gdy powiesz, że masz już osiemdziesiąt lat!

Wyjeżdżając

na urlop
i na letnisko

► nie zapomnij zaabonować ◀

„Expresu Zagłębia”

który kosztuje z przesyłką pocztową tylko 2 zł. miesięcznie.

(a) ZAGRODA PASIWA OGNIĄ W Dobrej, gm. Pilica pastwa ognia padła nieszczęśliwie zagroda Michała Grabowskiego tj. dom i zabudowania oraz sprzęty domowe, garderoba i narzędzia rolnicze.

Ogień wybuchł w nocy podczas głębokiego snu mieszkańców, tak że domownicy zdążyli uciec z płonącego domu tylko w białizinie. Pożar powstał od uderzenia pioruna.

(c) OSIEDLE W BUKOWNIE MA NOWĄ EFEKTOWNĄ SALĘ. W gospodzie na osiedlu w Bukownie wykończona została nowa duża i efektowna sala dancingowa z posadzką dębową. Widna, a w nocy rześkie oświetlona sala (o rozm. 150 mtr. kw.), pozwala licznym amatorom tańca do oddawania się tej rozrywce w warunkach najodpowiedniejszych. Obecnie wykańczana jest wczesna przy sali dancingowej.

— (:) —

Katastrofa górnicza

NA KOP. „WALENTY — WIEK”

Na kopalni „Walenty — Wawel” w Rudzie, wydarzyła się katastrofa.

Wskutek silnego wstrząsu tektonicznego go zwały się ze stropu pokładu masy węgla, które pogrzebały 13 robotników. Do południa wydobyto 11 zasypanych, którzy odnieśli cięższe względnie lżejsze obrażenia. W kilka godzin później wydobyto dwóch pozostałych robotników, z których jeden już nie żył.

Wszystkich rannych górników odstawięno do Szpitala Spółki Brackiej w Bielszowicach.

NIEWDZIĘCZNIK.

— Pani gospodyni, odkaś się tu sprowadziłem to znaczy od trzech miesięcy, nie zmieniła mi pani ani raz pościeli.

— Ale o tem, że panu już dwa razy zmieniała bibułę w prześcisku, to pan nie mówi!

Kolejarze z Ząbkowic
opodatkowali się na FON.

W lokalu świetlicy KPW. na stacji w Ząbkowicach, pod przewodnictwem p. naczelnika inż. E. Mizgier - Chonackiego, odbyło się onegdaj zebranie kolejarzy w sprawie akcji Funduszu Obrony Narodowej. Przemawiali: inż. E. Mizgier - Chojnański, inż. J. Zienkiewicz, zawiadowca A. Szczypior na temat akcji dozbrojenia armii i p. Stefan Zapart o dotychczasowej

działalności komitetu FON.

Zebrani uchwalili przyłączyć się do akcji miejscowego Komitetu FON. i złożyć ofiary na cele Komitetu w wysokości od 1 do 10 proc. uposażenia miesięcznego, co wyniesie zgłą 500 złotych.

Należy z uznaniem podkreślić tą wysoce patriotyczną ofiarnością pracowników kolejowych w Ząbkowicach

Sprawa Doboszyńskiego
odbędzie się 29 sierpnia rb.

Sąd okręgowy we Lwowie wyznaczył termin dla sprawy inż. Adama Doboszyńskiego na 29 sierpnia.

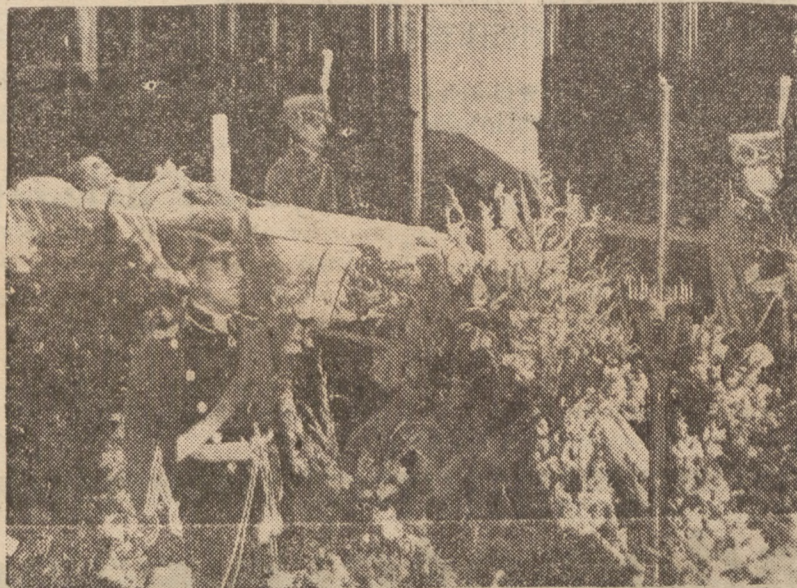
Rozprawie przewodniczyć będzie s. s. o. Ponurkiewicz. Nazwiska dwóch pozostałych sędziów nie są dotychczas znane. W skład kompletu nie będzie wchodził żaden z sędziów, którzy dotychczas sadzili sprawę.

Rozprawa potrwa kilka dni, a to dlatego, że będzie musiała być przeprowadzone postępowanie dowodowe w ramach punktu 3 aktu oskarżenia.

W związku z wyjaśnieniami Sądu Najwyższego, że co do interpretacji werdyktu

tu powołani są wyłącznie przysięgli, o b rona zgłosiła sensacyjny wniosek o powołanie wszystkich 12 przysięgłych na świadków dla ustalenia intencji ławy przysięgłych, jak również dla stwierdzenia, że przewodniczący trybunału sędzia Dysiewicz miał wyjaśnić przysięgę, że w razie odpowiedzi twierdzącej na zmodyfikowane pytanie czwarte, inż. Doboszyńskiemu grozi tylko kara grzywny.

Inż. Doboszyński, przebywający w więzieniu Brigidki we Lwowie, pisze obecnie sztukę teatralną, osnutą na tle życia więziennego. Rękopisu jego pracy naukowej dotychczas nie oddano.

Zwłoki królowej rumuńskiej Matki Marii na katafalku na zamku w Sinaja

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Piątek 22 lipca.

6.15 „Kiedy rano wstają zorze 6.20 Muzyka (płyty) 6.45 Gimnastyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 koncert poranny w wyk. ork. wojskowej 8.00 Przerwa 11.57 Hejnał z Krakowa 12.05 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.15 Głosno szumią Gopla fała audycja dla dzieci 15.30 Rozmowa z chorymi 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Koncert ork. P. R. 16.45 Reportaż COP. 17.00 Muzyka taneczna 18.00 Rzeczy ciekawe z techniki i przyrody po gadanka 18.10 Utwory fortepianowe w wyk. Arno Heintzego 18.45 Nowości literackie 19.00 Piosenki polskie w wyk. zespołu żeńskiego Pro-Art 19.20 Pogadanka aktualna 19.30 W romantycznym kolejdokopie koncert rozrywkowy 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Audycja dla wsi 21.10 Audycja słowno muzyczna z cyklu dawne piosenki 21.50 Wiadomości sportowe 22.00 Muzyka kameralna 22.55 Przegląd prasy 23.00 Dziennik wieczorny 23.15 Warszawa II.

KATOWICE.

Piątek 22 lipca

5.15 Audycja poranna 6.20 Muzyka 13.00 Wiadomości bieżące 14.00 Muzyka obiadowa 15.10 Giełda zbożowa i towarowa w Katowicach 16.00 Jak spędzić święta? 17.50 Wiadomości gospodarcze 17.55 Program na jutro 21.00 Wiad. Orkan: „O powiadania” — odcinek rozmy 22.00 Wiadomości sportowe 22.05 Rozmowa ze słuchaczem 22.15 Koncert rozrywkowy Wykonawcy: Maria Bielecka — sopran.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Sobota 23 lipca

6.15 Kiedy rano wstają zorze 6.20 Muzyka z płyt 6.45 Gimnastyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka poranna 8.00 Przerwa 11.57 Hejnał z Krakowa 12.05 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Łosna królewna” — słuchowisko wg. bajki Or-Ota 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Koncert rozrywkowy w wyk. Malej Ork. PR. W przerwie o godz. 15.45: C. O. P. reportaż 17.50 Program na jutro 18.00 Nasz program 18.10 Gdy śpiewał Szalapiń reportaż 18.45 „Mohort” — rapsod rycerski Wincentego Pola (kwadras poetycki) 19.00 Recital klawiszowy Józefa Madei 19.20 Pogadanka aktualna 19.30 Ludowe melodie Wileńszczyzny w wyk. Tow. Mandolinistów „Kaskada” 20.00 Audycja dla Polaków za granicą 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Audycja dla wsi 21.10 Kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego 21.40 Transm. fragmentów z meczu pływackiego „Polska — Finlandia i Wiadomości sportowe 22.10 „Gedżina niespodzianek” (z Łodzi) 23.10 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.05 Warszawa II

„PAMIĘTNIKI
SZATANA”

Powieść

(65)

Potem, zaledwie usunęłam się z ich obecności, chciałam widzieć pana Lannois, ojca Leona, mojego drugiego ojca, moją ostatnią nadzieję; chciałam widzieć tego człowieka, którego wyobrażałam sobie, jako starca pełnego powagi, stareca przynoszącego ze sobą przebaczenie i opiekę.

Wsunęłam się do gabinetu i tam z poza firanki, zobaczyłam pana Lannois, usłyszałam jego rozmowę.

Pan Lannois był człowiekiem bardzo jeszcze młodym; jego twarz była wesoła i rumiana, postawa mała i szeroka, wzięcie śmieszne i wymuszone, głos nieprzyjemny i pospolity. Niech się nikt nie dziwi, że w tej pierwszej chwili tak dobrze go obserwowałam dlatego to, że każdy jego rys, który odmalowywał po to mi tylko się ukazywał, żeby mi lodem obłożyć serce. Oh! gdyby to był człowiek z twarzą surową i nieublaganą, byłabym drżała, byłabym także w rozpacz, ale nie w tej rozpacz wstydzącej, która dozwa-

la rozumieć, że prośba twoja będzie raczej niezrozumianą, aniżeli odrzuconą. Można przykleknąć przed umarłym, ale milczeć wypada wobec oblicza rozpromienionego szczęśliwą głupotą. Chociażby te słowa miały spaść na mnie, utrzymać je postanowiłam; ponieważ, muszę to wyznać, ten człowiek stał się powodem najstraszniejszego z nieszczęść moich, odebrał mi godność cierpienia, zmusił mnie rumienić się nie ze wstydu, ale z obrzydzenia. Tak, kiedy postanowiłam skreślić to opowiadanie, sądziłam, że boleśniej mi będzie przedstawiać obraz udreconej, jakiej ponoszę, a teraz widzę, że są takie, których niepodobna mi zrozumieć. Tak, kiedy pociem, że mnie zamknęto w grobie, pozbawiając powietrza i snu, kiedy przedstawię straszne szczegóły tej niewoli, w której umieram, ludzie będą mnie żałować, zrozumieją mnie; ale czy będę umiała dać uczucie innym okropności brutalstwa, które druzgocze i skamieniały, czyni serce i życie nieszczęśliwej pod swoimi pal-

cami pozbawionymi uczucia? Mniej-sza z tym! Postaram się to opowiedzieć, ponieważ trzeba, żeby wszystkie kiedy to nastąpi, znajdzie się serce kobiety, która mnie zrozumie, zapłaci bólesci mojej były poznany, a może nad losem moim i modlić się będzie, ażeby cierpienia jakie przeżyłam na tym świecie, na drugim policzony mi zostały.

Z początku między panem Lannois a redziną moją nastąpiła wymiana wzajemnych grzeczności; nareszcie ten człowiek zawołał, wyciągając się na fotelu:

— No! zdaje mi się, że tu brakuje kogoś?

— Kogo?

— E! do pioruna! uwielbianej Henrietty.

— Panie.. — powiedział mój ojciec — No, no, gruby tatusiu, nie udawaj nadętego godnością. Mój chłopak Leon, opowiedział mi o całym interesie; kocha on tę małą śmieciuchę i ona jego także, a nie ma w tym nic dziwnego, bo to mój syn, a nie co dzień przecież taki się trafi. Dlatego też radę wam bierzcie go; drugiego takiego nie będzie — żona mi umarła.

— Panie — odpowiedział mój ojciec, dotknięty tym tonem — podobna propozycja w takich wyrazach..

— E! co tam wyrazi.. gotowizna, to najważniejsza rzecz; pięćdziesiąt tysięcy talarów dla chłopaka.

— Mamy inne zamiary względem Henrietty — odparł mój ojciec.

— Być może; ale dwoje młodych kochają się; mówiąc dwuznaczkami, miłość kiedy się ją ma, to się czasem i urodzi.

Zapewne, że wszystkich, którzy słuchali dziwnych wyrazów tego człowieka, byłam osobą umysłu najniewinniejszego i najmniej przyzwyczajonego do tak ordynaryjnych dwuznaczników, a jednak zrozumiałam tę nieprzyzwoitość. Nie mogę więcej tego słuchać uciekałam do parku. Biegłam jak szalona; odebrałam ostatnią nadzieję zbawienia. W tej chwili, nabrałam przekonania, że rodzina moja powinna była odrzucić propozycję w ten sposób uczynioną; a taka była godność w obejściu, do jakiego byłam przyzwyczajoną, że nikomu nie mogłam nieść za złt tej odmowy. Mamże wyznać, mój Boże! Tak ja sama, gdybym nie była występna, nie wiem czy ten człowiek nie zmusiłby mnie odwrócić głowę od szczęścia, do którego przyłożył rękę. W chwili, kiedy piszę te wyrazy, które oznaczają mowę ojca mego Leona, czuję, że się zrumieniam ze wstydu.

Ale muszę powiedzieć, co spowodowało nieszczęście moje i jakim sposobem mogłam zostać wykreślona z tego świata, a nikt się o mnie nie zapytał.

d. e. n.

Gehenna córki

Maltretowana w niehumaniczny sposób przez matkę W przystępie rozpaczy zabiła ją łopata

Przed sądem okręgowym w Poznaniu odbyła się rozprawa przeciwko 22-letniej Elizie Matyjowej z Krzyżownik, oskarżonej o zabójstwo w dniu 7 kwietnia br. swej matki Spejdowej.

Oskarżona Matyjowa, nieślubna córka Spejdowej, po zawarciu małżeństwa z robotnikiem Matyją mieszkająca w swej matki, przy czym wskutek niezgodnego charakteru Spejdowej, pomiędzy matką a córką dochodziło stale do kłótni, które ostatecznie zakończyły się procesem eksmisyjnym wytoczonym Matyjowej przez matkę.

Spejdowa ustawicznie wyrzucała swej córce zawarcie związku małżeńskiego z Polakiem Matyją, który był w dodatku rzymsko-katolikiem. Użyłszy wyrok eksmisyjny, Spejdowa wezwała komornika,

który w asyście policji dokonał eksmisji.

Na wszelkie prośby córki, która nie mogła znaleźć schronienia dla swych dzieci, Spejdowa pozostawała głucha. Kiedy oskarżona wraz z mężem i dziećmi zaczęła szukać jakiegoś schronienia, jedno z dzieci zaczęło płakać i prosić jeść. Wówczas Matyjowa przypomniała sobie, że zapomniała zabrać z kuchni swój chleb i cukier. Gdy wróciła, matka zastąpiła jej drogę, nie wpuściła do mieszkania, oświadczając, że nie ma dla niej chleba. Gdy Matyjowa mimo to usiłowała dostać się do mieszkania, matka rzuciła się na nią i zaczęła ją drapać po twarzy. Spejdowa miała w ręku nóż. W czasie szarpania córka matce wytrąciła z rąk nóż, a następnie pod wpływem silnego wzburzenia, chwyciła pod stołem leżącą

łopatę i uderzyła nią matkę w głowę. Spejdowa chciała uciekać, lecz po kilku krokach upadła, a wówczas Matyjowa doskoczyła do leżącej i kilkakrotnie uderzyła jeszcze matkę łopata. Po dokonaniu zbrodni Matyjowa wezwała do kuchni, zabrała swój chleb i cukier, udala się następnie do dzieci, dała im chleb, pożegnała się z nimi, oświadczając,

że zabiła matkę.

Następnie udała się na policję i oddała się w ręce sprawiedliwości.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, sąd przystąpił do przesłuchania świadków i biegłych.

Jako pierwszy zeznawał biegły dr. Laguna, który stwierdził, że zabita Spejdowa otrzymała

siedem uderzeń w głowę,

dwa w szyję, a nadto miała złamane zęby.

Z kolei sąd przystąpił do badania świadków. Przewodnik policji Chrzastowski wydał o oskarżonej Matyjowej niekorzystne świadectwo, jako o osobie

spokojnej i opanowanej. Natomiast zabita opisał jako kobietę bardzo kłótniawą i skora do awantur.

Zabita wszelkimi sposobami chciała dokuczyć swej córce, pisząc nawet sze reg donosów, które — jak stwierdziły organa policyjne — były bezpodstawne.

Harce pioruna w Łośniu Wędrował po mieszkaniach i zabił psa

Onegdaj w nocy podczas burzy szalejącej nad Łośniem piorun uderzył w dom Szczepana Abramskiego.

Piorun wybił szyby w dwóch oknach w mieszkaniu Jana Bornika, zniszczył instalację elektryczną, porysował sufit i wznicił pożar. Następnie

W czasie nieobecności Spejdowej w domu panował idealny spokój.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie wydał wyrok, skazujący oskarżoną Matyjową na 4 lata więzienia, uznając jej obronę, iż nie chciała matki swej zabić i że działała pod wpływem silnego afektu.

powędrował do drugiego lokatora Józefa Suchosza, któremu również zniszczył instalację elektryczną, porysował sufit i ściany, uszkodził niektóre meble i zabił psa.

Pożar w zarodku stłumiono. Wypadku z ludźmi naszczęście nie było.

NA WESOLĄ NUTĘ

PLACIĆ

Pan Kalikst kiwnął się sennie na krześle i zasnął.

Działo się to przy stoliku w małej, podrzędnej restauracji.

Przed panem Kalikstem stała opróżniona na przez niego osobiste polittrowa butelka po wódce.

Po ostatnim kiwnięciu, jak się rzekło pan Kalikst kiwnął się sennie i zasnął.

Zbliżała się północ. Ostatni goście już wyszli. I tylko pan Kalikst spał.

Podszedł kelner i potrząsnął panem Kalikstem.

— Panie szanowny!

Pan Kalikst otworzył oczy i małe spojrzał na kelnera.

— Co jest?

— Zamykamy.

Pan Kalikst aleguwał do kieszeni.

— Placić! He!

— Siedem dwadzieścia, proszę szanownego pana.

Pan Kalikst wyjął woreczek, zapłacił, kiwnął się na krześle i znów zasnął.

Kelner sprzątał nakrycia ze stolików uporządkował salę i znów zaczął budzić pana Kaliksta.

— Panie szanowny!

Pan Kalikst otworzył oczy i spojrzał mętnie.

— Co jest?

— Zamykamy!

— Placić — mruknął pan Kalikst i sięgnął do kieszeni. — He?

— Siedem dwadzieścia, proszę szanownego pana.

Pan Kalikst wyjął woreczek, zapłacił, kiwnął się na krześle i zasnął.

Kelner pozamykał okiennice, zgasił światło i znów wziął się do budzenia p. Kaliksta.

— Panie szanowny! Pan tu nie może spać! Proszę wyjść!

— Placić! — mruknął pan Kalikst, budząc się i wyjmując woreczek. — He?

— Siedem dwadzieścia! — westchnął kelner Pan Kalikst zapłacił i zasnął.

Kelner usiadł przy stoliku, otarł spoczone czoło i po paru minutach potrząsnął mocno panem Kalikstem.

— Proszę pana! Lokal zamknięty! Czas wychodzić!

Pan Kalikst obudził się, czknął, kiwnął się parę razy i mruknął, sięgając po woreczek!

— He placić?

Kropilisty pot wystąpił na czoło kelnera.

— Czternaście, czterdzieści! — huknął.

Pan Kalikst spojrzał na kelnera i uśmiał się chytrze.

— Nie, panie kochany! Tylko siedem, dwadzieścia! Ja, panie, dobrze pamiętam!

Mnie pan w butelkę nie nabije!

SPORT

Trzecia niedziela walk o wejście do ligi państwowej

Jak już pisaliśmy, po przerwie, spowodowanej pucharem, kandydaci na ligowców znów ruszają do walki. Trzecia niedziela powinna wyklarować nieco sytuację.

W grupie pierwszej lider Union Touring i wielokrotny zwycięzca RKS. Zagłębie mają mecz wyjazdowy. Trudniejsze zadanie czeka lodzian, którzy grają w Warszawie z Legią. Wojskowi starali się o przełożenie terminu, ze względu na odbywające się w stolicy mistrzostwa Polski lekkoatletów, jednak PZPN, nie udzielił zgody.

Legia miała dotychczas dwa wyjazdy na których się nie spisala. Ciężka porażka w Dąbrowie całkowicie podcięła zaufanie, to też na szanse jej należałoby się zapatrywać raczej sceptycznie.

Obok Unionu groźnym konkurentem okazuje się robotnicza drużyna z Zagłębia. RKS. powinien dać sobie radę w Lublinie. Należy się jednak liczyć z tym, że gracze, którzy narazili Unię na utratę punktów są obecnie już uprawnieni do występu, to też lublinianie staną w

szranki w najsilniejszym składzie. Zwycięstwo RKS. przy ewent. przegranej Unionu spowodowałoby zmianę w prowadzeniu.

W grupie drugiej ma Legia poznać swoje najlepsze szanse wzmocnienia swej pozycji. Gra tym razem na własnym boisku z Gryfem, który źle spisał się ze Śląskiem w Toruniu. Zwycięstwo toruńczyków w Poznaniu byłoby sensacją poważniejszego kalibru.

Wypadek Czarnych w Stanisławowie będzie dla Dębu ostrzeżeniem, ty nie lekceważyć sobie grona faworytów. Kaźmierczak nie należy się rozkręcać i całą parą iść na mistrzostwa.

Czarni mają drugi wyjazd. Tym razem ten gorszy. W Krakowie nigdy łwowianom zbyt nie wiodło. Garbarnia po katastrofalnej porażce w Katowicach nie jest w ustatkowanym nastroju. Ewentualne zwycięstwo poprawiłoby szanse Czarnych bardzo poważnie. Kłębska wzmocniłaby chwilowo konkurencję Dąb — Garbarnia.

Zmiana lidera nastąpić może w grupie IV, o ile PKS. z Łucka zwycięży Po-

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 22 LIPCA.

22 lipca urodzeni — przybyli na świat pod wpływem gwiazdy Lwa — która obdarzyła ich uosobieniem wrażliwym i refleksyjnym. Cechuje ich delikatność uczuć, życzliwość, są prawi uczciwi, umiarkowani we wszystkim, umieją więc panować nad namiętnościami w miłości przeważnie dotrzymują słowa, przywiązani do życia i fizycznych przyjemności. Odnaczają się subtelny umysłem i wysoką inteligencją, lubią przebywać w towarzystwie doborowym mają zamiłowanie do rozkoszy życiowych i przepychu. Z powodu nie dokonania celu pożądanego lub zawiedzionej miłości zniechęcają się do życia przez co w pracy przedsięwziętej i na posadzie doznają wiele trudności i rozczarowań. Po opanowaniu swego usposobienia będą mieć możność osiągnięcia celu pożądanego i będą żyć w większym dostatku jak równie zadowoleni moralnie.

Największy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Saturn, szczęśliwy miesiąc luty, daty daty 3, 16, 23 liczby loteryjne 3 2 9 7 1.

Organizm ich skłonny jest do chorób żołądkowych z powodu złego trawienia, rozstrzęsu nerwowego, zapalenia woreczka żółciowego i bólów wątrobianych.

W roku panowania planety Jowisza, będą odbywać dalsze podróże po za krajem, lecz muszą wystrzegać się kąpieli morskich i być o stróżni w zawieraniu znajomości.

—oOo—

Źle załadowany okręt

OMAL NIE ZATONAŁ W DRODZE DO GDYNI.

W porcie gdyńskim wydarzyła się nie zwykła i pierwsza tego rodzaju awaria, polegająca na przewróceniu się parowca z pełnym ładunkiem.

Mianowicie około północy zawiął do portu w Gdyni i przybył do nadbrzeża Szwedzkiego, parowiec fiński, „Uleå” z Helasinek, załadowany w jednym z portów zachodniej Finlandii 712 standartami drzewa, przeznaczonego do Anglii.

W drodze statek zawiął do Gdyni po bunkier, idąc z pochyleniem około 16 stopni na prawą burtę, z powodu wadliwego załadowania transportu. Podczas hukowania statek przechylił się do 40 stopni i woda zaczęła się wdzierać do maszynowni.

Niezwłocznie wezwano holowniki „Tytan” i „Ursus” i przystąpiono do ratunku. Po podwiązaniu parowca linami, władze portowe ze względu na bezpieczeństwo zarządziły rozładowanie statku. Jednocześnie przystąpiono do wypompowania wody z wnętrza która sięgała już 2 metrów.

Statek „Uleå” posiada 1388 ton rejestrowanych brutto. Wobec złego załadowania tylko sprzyjającym warunkom atmosferycznym należy zawdzięczać, że statek nie zatonął na pełnym morzu w drodze do Gdyni.

—oOo—

ZAŁĘTA.

Dwaj panowie rozmawiają:

— Zona, to droga rzecz!

— Tak! Ale za to jaka trwała!

Kiedy pracodawca może żądać SPRÓSTOWANIA WYMIARU SKŁADEK?

Wobec tego, że pracodawcy nie orientują się dostatecznie kiedy mogą żądać sprostowania wymierzonych składek, wyjaśnić należy, że pracodawca może w ciągu miesiąca od otrzymania rachunku lub zawiadomienia o wymiarze składek żądać od ubezpieczalni sprostowania wykładkowej, jeżeli udowodni, że wymiar mierzonej przez tę ubezpieczalnię kwoty jej nie jest zgodny z rzeczywistymi zarobkami, bądź z obowiązującymi przepisami. W razie powstania sporu w tej sprawie między ubezpieczalnią społeczną a pracodawcą, ubezpieczalnia wydaje orzeczenie, w którym wskazuje pewne środki odwoławcze.

Po upływie powyższego terminu, tj. 1 miesiąca od daty otrzymania rachunku lub zawiadomienia, pracodawca traci prawo żądania sprostowania wymiaru składek.

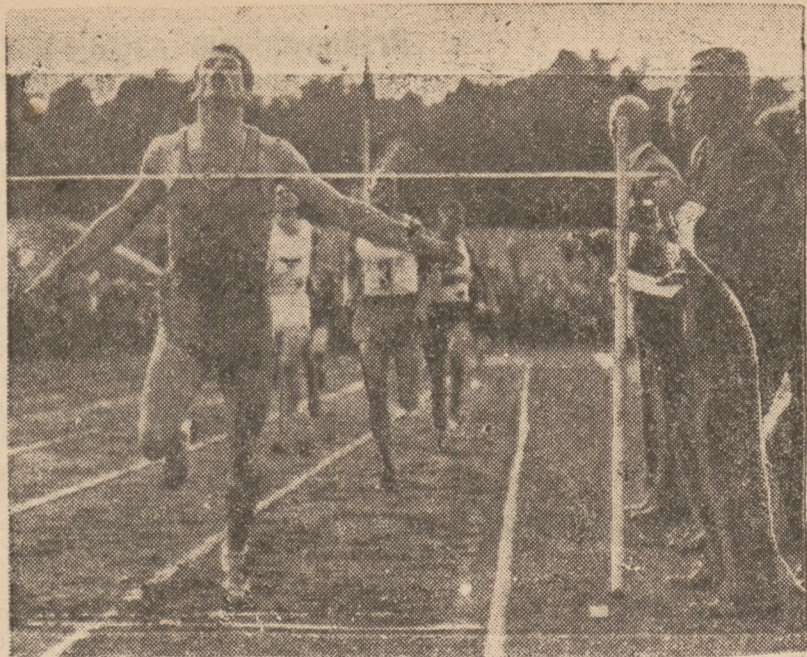
Śląski OZPN zawinił... MÓWI UNIA LUBELSKA.

Jak wiadomo, wydział Gier PZPN, zweryfikował mecz o wejście do Ligi między Unią i Legią 1:0 jako walkower dla Legii za wstawienie przez Unię graczy nieuprawnionych do gry.

Klub lubelski uważa jednak, że został wprowadzony w błąd przez śl. OZPN, którego gracze ci poprzednio byli zgłoszeni i zamierzali do decyzji wydziału gier wniesić odwołanie.

Na zebranie wydziału gier przytłoczone specjalna delegacja Unii i przedstawiciel przebieg całej sprawy.

ZWYCIĘSTWO GĄSSOWSKIEGO W BERLINIE.

Wielkie w Berlinie międzynarodowe wody lekkoatletyczne z udziałem w. wybitnych lekkoatletów szeregu państw Europy. Na zawodach zdecydowanie wygrała w biegu na 100 mtr.

Walasiewiczówna, a w biegu na 800 mtr. — Gąssowski.

Na zdjęciu — Gąssowski przerywa taśmę.

Czy istotnie Częstochowa chce się odłączyć od zagłębiowskiego OZPN?

Najmłodszym niewątpliwie okręgiem piłkarskim na terenie Polski jest okręg zagłębiowski. Rok dopiero minie we wrześniu, jak po nie przynoszącej zaszczytu gospodarce okręgu kieleckiego, agendy jego znajdującej się w opłakanym stanie przejął powołany wówczas do życia okręg zagłębiowski.

W spuścizmie po b. okręgu kieleckim została stara maszyna do pisania, kilka krzeseł, moc nieregulowanych długów i skandaliczny stan ksiąg. Mimo dodatkowych wyników pracy z działalności okręgu nie są wszyscy zadowoleni.

Oto np. we wczorajszym „Przeglądzie Sportowym” ukazała się notatka, w której rozstrzygnięto od nieciśności treści następującej:

CZĘSTOCHOWA CHCE WZIĄĆ ROZBRAT Z ZAGŁĘBIEM.

Miedzy Częstochową i Zagł. OZPN. znów wynikił konflikt, tym razem na tle terytorialnego przydziału Łaz do Sosnowca, podczas gdy dalsze Zawiercie, Myszków itp. należą do Częstochowy.

Mimo interwencji prezesa podokręgu prof. Hyli, OZPN. nie cofnął swojej decyzji, lecz zapowiedział jeszcze wezwanie Zamościa, Mysłkowa, Wysokiej i Poręby do Sosnowca.

W związku z powyższym jak również na skutek stale wzrastającego niezadowolenia Częstochowy z działalności ZOZPN systematycznie zaniedbującego piłkę częstochowską, która przedstawia obecnie katastrofalny poziom — podokręg częstochowski zwrócił się do ZOZPN. o wydzielenie Częstochowy z Zagłębia i wezwanie do ZOZPN. wraz z Radomskiem, gdzie spodziewa się lepszej opieki.

Uchwała podokręgu nie pozbawiona jest racji jeśli się zważy, że Częstochowa podlega DOK. w Łodzi.

Sprawa przydziału Łaz do Sosnowca przedstawia się następująco: Łazy położone o kilka kilometrów od Dąbrowy i Sosnowca nadesłały swego czasu list do zarządu, w którym proszą o przydzielenie ich do okręgu, gdyż wskutek przynależności do podokręgu częstochowskiego, kluby te nie są w stanie pokrywać kosztów przjazdu do Częstochowy. W przeciwnym razie klubom tym, wskutek słabej frekwencji, grozi ruina finansowa.

Zarząd okręgu postanowił, ażeby zainteresowane kluby same wypowiedziały się gdzie chcą należeć.

A już wprost paradoksalne jest twierdzenie, że okręg systematycznie zaniedbuje podokręg częstochowski i wskutek tego poziom tamtejszych drużyn jest katastrofalny. Czyżby przed przeniesieniem okręgu do Sosnowca, drużyny częstochowskie stały na wysokim poziomie. — Za wyjątkiem Brygady, w której szereżach większość graczy rekrutowała się z klubów innych okręgów, reszta była b. słaba i daleko odbiegała od poziomu

drużyn ówczesnego podokręgu zagłębiowskiego.

Obecnie okręg sprowadził trenera P. Z. P. N. p. Spoje, który będzie prowadził w Częstochowie dwutygodniowy oboz dla tamtejszych piłkarzy.

Oto jak okręg zaniedbuje Częstochowę.

A już wręcz sensacyjnie brzmi twierdzenie, że okręg oprócz Wysokiej, Poręby i Mysłkowa chce wezwać także do Sosnowca... Zamość.

Gdzie Rzym, a gdzie Krym!

—oOo—

Lekkoatleci polscy

NA LIŚCIE EUROPEJSKIEJ.

Na liście najlepszych lekkoatletów Europy zajmujemy szereg honorowych miejsc: 800 mtr. 5) Gąssowski 1:52,6; 1500 — 9) Stanisławski 3:55,6; 5 km. — 10) Noji 14.46,6; 10 km. — 5) Noji 31.17, 7) Marynowski 31.22, 116 płotki 10) Haspel 11.9; 3 km. z przeszkodami 6) Soldan 9.43 (tyczka 4) Moronezyk (razem z 5 innymi) 4 mtr.: trójskok 10) Luckhaus 14.61, kulka 6) Gierutto 15.56.

Kino „PATRIA“

Dziś rewelacyjny program!

1) OLIVIA DE HAVILLAND w filmie erotycznym

Przygoda pod Paryżem

2) Dramat sensacyjno-kryminalny p. t.

STRZAŁ W NOCY

KINO „EDEN“

Dziś Polski film p. t.

Dziś

NIEDORAJDA

w rol. gł. ADOLF DYMSZA i inni

2 film

Trójkąt narzeczeński

w rol. gł. Claudette Colbert, Fred MacMurray, Robert Young

Początek i seansu o godz. 17.30 w niedzielę o godzinie 15.30.

PILKA NOŻNA.

Tomeio poszedł pierwszy raz z ojcem na mecz.

— Tatusiu, spytał, dlaczego publiczność tak gwiżdża?

— Bo ktoś rzucił kamieniem w sędziego.

— Ale przecież nie trafił.

— Dlatego właśnie wszyscy gwiżdżą.

Szybko i o każdej porze
gorącą herbatę da ci
IMBRYK ELEKTRYCZNY.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

KINO „ZAGŁĘBIE“

Dziś!

Dziś!

Film wielkich wzruszeń i humoru

Niespotykany temat p. t.

W PORCIE CZEKA DZIEWCZYNA

Frapujące przeżycie cichych bohaterów, którzy przeżyli tylko 6 godzin.

W rol. gł. PATRICIA HILLIARD i SEBASTIAN SHAW

Początek o g. 17.30, w niedzielę 15.30.

Bilety od 25 gr.

Rada miejska Helsinek

POTWIERDZIŁA URZĄDZENIE
IGRZYSK OLIMPIJSKICH.

Na specjalnie zwołanym posiedzeniu rada miejska Helsinek postanowiła przyjąć propozycję międzynarodowego komitetu olimpijskiego zorganizowania w Helsinkach olimpiady w r. 1940. Niezwłocznie po posiedzeniu zawiadomiono o uchwale komitet olimpijski.

Ukonstytuowały się dwa komitety, które zajmą się budową stadionu i wioski olimpijskiej oraz stroną finansową igrzysk.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

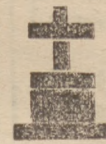
POTRZEBNA ondulatorka manicurzystka, pracownik fryzjerski od zaraz. Bezdin, Małachowski 7.

LOKALE

POKOJ ameblowany do wynajęcia. Wia domosć Percik, Warszawska 8, telefon 62688.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

Grobowce, figury z kamienia marmuru i granitu (groby murowane) oraz wszelkie roboty betonarskie, schody, posadzki, słupy i rury. H. Focntman Dąbrowa Górna, Kr. Jadwigi 46, tel. 65-296. Robota gwarantowana, warunki płatności do 2-eh lat.

MEBLE

na raty gotowe i zamówienia sypialnie stołowe, gabineły, kombinowane szafy, saloniki i kuchnie

o t o m a n y

nowoczesne tapczany, saloniki i garnitury klubowe fotele, kozetki, materace, siatki, wszelkie przeróbki wykonanie solidne gwarantowane, ceny niskie J. TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14 Tel. 63-105. Przyjmuje pożyczki i oblige państwowe. Firma egzystuje od 1916 roku.

POMNIKI

i rzeźby artystyczne, słupy żelbetonowe oraz kompletne parkany i inne wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” Dąbrowa ul. Narutowicza 41, Skrz. pocztowa 93. Telefon 65 436.

ROZNE

UNIEWAŻNIAM 3 weksle po 25 zł. i 1 na 50 zł. wystawione przez Forkasiewicz z żyrami Franciszka Trojan i Edwarda Górskiego. Franciszek Trojan.

SKRADZIONO dowód osobisty wydany przez Dyrekcję Radomską Nr. 99244 dnia 15 lipca 1938 r. Pauliny Machuderskiej Strzemieszyce Zielona 16.